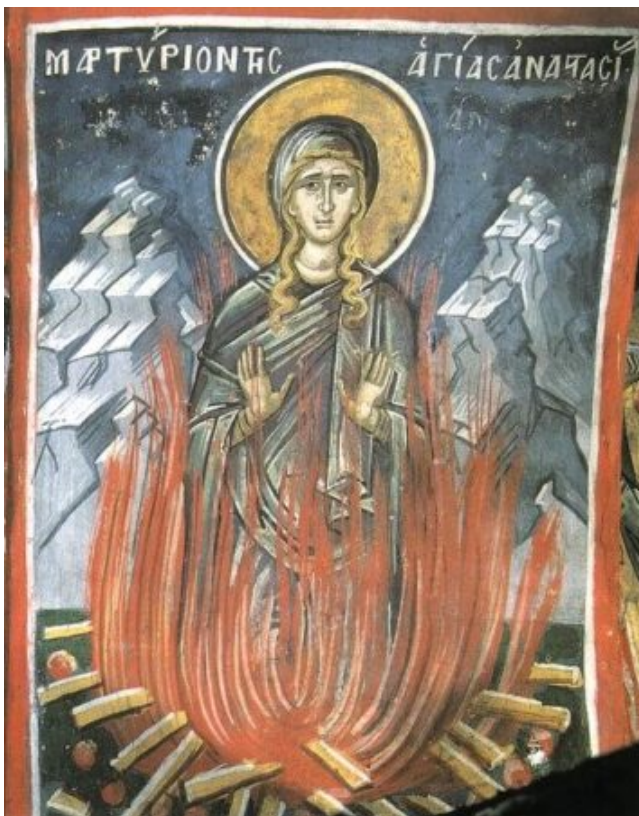

Αγία Αναστασία Φαρμακολύτρια, Συμπαραστάτισσα των Μαρτύρων και αεί βοηθός

[Ορθοδοξία](#) / [Αγιολογία](#)

Αγία Αναστασία Φαρμακολύτρια. Τοιχογραφία Ιεράς
Μονής Διονυσίου Αγίου Όρους.

Δύο τουλάχιστον εισαγωγές για το κείμενο αυτό γεννήθηκαν στο μυαλό μου πριν αποφασίσω αν τελικά θα το έγραφα. Γιατί, όπως θα θυμάστε εκκρεμεί η συνέχεια της ιστορίας του Αγίου Ιλαρίωνα του Αγιορείτη του εκ Γεωργίας τον οποίο αφήσαμε μεσοστρατίς από το Άγιον Όρος προς Θεσσαλονίκη για να συναντήσει τον αιμοσταγή εξωμότη συμπατριώτη

του διοικητή της περιοχής.

Αίφνης, όμως, προβάλλει μπροστά μας η σημερινή γιορτή της Αγίας Μεγαλομάρτυρος Αναστασίας της Φαρμακολυτριάς. Μιας Αγίας από την Ρώμη η οποία εντάσσεται, όμως και στους αγίους της Θεσσαλονίκης, αφού ήλθε στην πόλη ως συνοδός, εμψυχώτρια, γιατί όχι και αλείπτρια, δηλαδή προγυμνάστρια μαρτύρων, ενώ ως τόπος μαρτυρίου και της ίδιας αναφέρεται και η Θεσσαλονίκη.

Όλα αυτά τα είχα λησμονήσει, παρόλο που υπήρχαν κάποιες σχεδόν βέβαιες ενδείξεις για την σύνδεση της αγίας με την πόλη, όπως είναι το γνωστό μεγάλο μοναστήρι στα περίχωρα της Θεσσαλονίκης, αλλά και ο νεοαναγερθείς ναός της ο οποίος βρίσκεται στην Ανατολική Θεσσαλονίκη και την περιοχή της Κηφισιάς.

Ο Νίκος Γαβριήλ Πεντζίκης, από την αυστηρή επιστημονική ιστορική απόδειξη της αλήθειας προτιμούσε την «μυθική», με την έννοια και την προέκτασή της σε παραμυθητική, γιατί πίστευε πως εκεί βρισκόταν η ζωντανή αλήθεια, δηλαδή η ζωή. Και αυτός είναι ένας από τους προλόγους με τους οποίους σκέφτηκα να αρχίσω το κείμενο ως «αναπλήρωση» κάποιων ασαφών ιστορικών μαρτυριών στο συναξάρι της αγίας.

Η Αγία Αναστασία γεννήθηκε στην Ρώμη στα τέλη του γ' αιώνας και ήταν μέλος αρχοντικής οικογένειας. Ο πατέρας της Πραιτεξτάτος ήταν λάτρης των αρχαίων θεών του ελληνικού Δωδεκαθέου οι οποίοι και αυτοί κατακυρίευσαν την Ρώμη, μαζί με το ευρύτερο ελληνικό πνεύμα και τα γράμματα, (φαίνεται πως γράμματα, πνεύμα και θρησκεία-θεολογία πάνε μαζί), ενώ η μητέρα της που ονομαζόταν Φάυστα ήταν χριστιανή.

Η μητέρα της, λοιπόν, οδήγησε την Αναστασία από μικρή ηλικία στον χριστιανό δάσκαλο Χρυσόγονο για να την κατηχήσει στην χριστιανική πίστη. Έτσι, απέκτησε και την ιδιαίτερη ευαισθησία και τον ζήλο για να υπηρετεί τους βάνουσα διωκόμενους μέχρι θανάτου χριστιανούς.

Η Αναστασία παντρεύτηκε με επιλογή και πίεση του πατέρα της κάποιον αξιωματούχο ειδωλολάτρη που όπως αναφέρει το συναξάρι της απέφευγε την μίξη μαζί του προφασιζόμενη συνεχώς ότι ήταν άρρωστη.

Εν τω μεταξύ είχε αρχίσει την διακονία των διωκόμενων φυλακισμένων πιστών και ντυμένη με ευτελή ρούχα, ράκη τους επισκεπτόταν στις φυλακές παρέχοντάς τους κάθε είδους υπηρεσία την οποία είχαν ανάγκη. Κάτι που δεν πέρασε απαρατήρητο από τον σύζυγό της ο οποίος έδωσε εντολή να φυλακιστεί κατ' οίκον.

Η θλίψη της, βεβαίως, ήταν ότι δεν μπορούσε πλέον να προσφέρει την βοήθειά της

στους φυλακισμένους αδελφούς.

Εκείνο, όμως, που την έθλιψε βαθύτατα και τις έφερε κλάμα και δάκρυα στα μάτια ήταν η «απώλεια» των περισσοτέρων από αυτών, αφού λόγω του «συνωστισμού» στις φυλακές ο Διοκλητιανός έδωσε εντολή βασανιστηρίων και θανάτωσης όσων πιστών δεν μετανούσαν! Και φυσικά οι πλείστοι ακολούθησαν τον δρόμο του μαρτυρίου.

Εν τω μεταξύ ο σύζυγος της Αναστασίας έχασε την ζωή του και η ίδια πλέον ήταν ελεύθερη. Και έτσι ακολούθησε τον δάσκαλο της Χρυσόγονο τον οποίο κάλεσε ενώπιον του ο αυτοκράτορας Διοκλητιανός που βρισκόταν στην Νικομήδεια. Μπροστά στον αυτοκράτορα ο Χρυσόγονος, αφού ομολόγησε την χριστιανική του πίστη, αρνήθηκε να αναλάβει την επαρχία της Ρώμης την οποία του πρότεινε ο Διοκλητιανός ως αντάλλαγμα της μεταστροφής του.

Έτσι ο Χρυσόγονος τελειώθηκε με αποκεφαλισμό.

Η Αναστασία μετά από αυτό συνδέθηκε με τις αδελφές Αγάπη, Ειρήνη και Χιονία οι οποίες μαζί με τον πρεσβύτερο Ζώιλο πήραν το ιερό λείψανο του Μάρτυρα Χρυσογόνου και αφού το έβαλαν σε θήκη το έκρυσαν στο σπίτι τους.

Αυτό δεν άργησε να το πληροφορηθεί ο αυτοκράτορας ο οποίος διέταξε την σύλληψή τους. Ακολούθησε, όπως, πάντα βίαιη προσαγωγή, δημόσια εξέταση, δόλια εγκώμια και προτάσεις, και βεβαίως φοβερικοί και ονειδισμοί. Φυσικά τίποτε από αυτά δεν «ενόχλησε» τις τρεις αδελφές οι οποίες κατάγονταν από την Θεσσαλονίκη. Σ' αυτές συμπαραστάθηκε η αγία Αναστασία μέχρι το μαρτύριό τους που έγινε Θεσσαλονίκη.

Η αγία Αναστασία συμπαραστάθηκε επίσης και στην Μάρτυρα Θεοδότη και τα τρία παιδιά της -μάρτυρες κι αυτοί.

Και βεβαίως τον ίδιο δρόμο ακολούθησε και η ίδια η οποία τελειώθηκε στις 22 Δεκεμβρίου.

Ας δούμε όμως από πού πήρε το επίθετο Φαρμακολύτριά: «Σύμφωνα λοιπόν με τους ερευνητές η Αγία ονομάζεται έτσι, είτε γιατί έχει λάβει από το Θεό τη δύναμη να εξουδετερώνει τις άσχημες παρ--ενέργειες των φαρμάκων και δηλητηρίων, είτε γιατί η ίδια παρέχει φάρμακα προς ιατρείαν σωματικών και ψυχικών ασθενειών, είτε τέλος γιατί μεταξύ των πολλών ιάσεων που παρέχει, έλαβε από το Θεό τη χάρη να λύνει τις φαρμα-κεί-ες δηλαδή τα μάγια, γεγονός το οποίο συνετέλεσε στο να ονομάζεται Φαρμακολύτριά»*.

Μια άλλη εξήγηση την οποία υποπτευόμαστε ίσως έχει να κάνει με την υπηρεσία της στους διωκόμενους, βασανισμένους, ταλαιπωρημένους και εξουθενωμένους Χριστιανούς στους οποίους ήταν συμπαραστάτισσα, προσφέροντάς τους κάθε έργο αγαθό και υλικό. Και ιδιαίτερα καθοδηγώντας τους, λύνοντάς τους και κάθε δισταγμό και υποψία μεταστροφής από τον γλυκό Ιησού, κάτι βεβαίως που θα τους φαρμάκωνε ολόκληρη την ύπαρξη!

Να έχουμε την ευχή και την συμπαράστασή της!

Καλά Χριστούγεννα!

Πρώτη δημοσίευση στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μονής Αγίας Θεοδώρας Θεοδώρας Θεσσαλονίκης 22 Δεκεμβρίου 2023: <https://agiatheodora.gr/blog/>

Περισσότερες πληροφορίες για τον βίο της αγίας Αναστασίας της Φαρμακολύτριας στο Αγιολόγιο Θεσσαλονίκης: <http://www.imth.gr/default.aspx?lang=el-GR&loc=1&&page=147&saintid=21>

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN